

Subsidieregeling Reeuwijkse Plassen

Inhoud

1. Inleiding
2. Wat is nieuw aan de subsidieregeling?
3. Tranche 1: Elzen en wilgen voucher
4. Tranche 2: Geef riet de ruimte
5. Combinatie met subsidie natuurvriendelijke oevers Hoogheemraadschap van Rijnland
6. Uitvoerders

1. Inleiding 'Stimuleringsregeling'

Met de Stimuleringsregeling (SRP) worden inkomsten uit het verstrekken van vaarontheffingen in het plassegebied ingezet voor herstel en onderhoud van het natuurgebied.

Vroeger kende de Reeuwijkse Plassen enorme rietkragen die de oevers beschermden tegen golfslag en een scala aan flora en fauna herbergde. De komst van de gans heeft er mede voor gezorgd dat het riet sterk in omvang is afgenomen. Maar ook door gebrekkig onderhoud, waardoor bomen en struiken in de oeverzone zijn toegenomen, is veel riet verdreven.

Aangezien riet golfslag sterk dempt, heeft het verminderen van de rietkragen tot veel erosie van oevers geleid. Inmiddels zijn tal van eilanden vergaan en dreigt het gevaar dat ook andere eilanden en oevers voorgoed verdwijnen. Met het verdwijnen van oevers en eilanden is ook de vegetatie weggespoeld, waardoor het leefgebied van tal van dieren is aangetast.

Wezenlijk voor natuurherstel is het realiseren van oevers van waaruit riet het water in kan migreren. Het dikke riet dempt vervolgens de golfslag, voorkomt erosie en biedt ruimte voor tal van planten, vogels, insecten, kikkers en andere dieren.

2. Wat is nieuw aan deze SRP regeling?

De regeling is eind 2019 tijdelijk stopgezet. Op basis van de eerdere ervaringen is nu een nieuwe regeling uitgewerkt. De belangrijkste veranderingen zijn:

Tranchering

Door de regeling te splitsen in tranches ontstaat meer focus en flexibiliteit. Een tranche

betreft een specifieke inzet van de middelen, die zich per tranche op één doel, onderwerp of locatie richt en ook een eigen tijdsplanning kent. Feitelijk is het een methode om prioriteiten te stellen en efficiënter te werken. Tranches krijgen een eigen naam, aanpak, evaluatie, budget en administratie. Zo wordt de aanpak beter behapbaar, kan er proactief gezocht worden naar deelnemers, duidelijker worden gecommuniceerd en ook gerichte kennis worden betrokken.

Normmaatregelen

Normmaatregelen zijn standaard uitgewerkte ingrepen om de oever te beschermen. Denk hierbij aan dikte van palen, diepte van beschoeiingen, et cetera. Het is aan de eigenaar en de aannemer om een keuze te maken in de definitieve uitvoering van de werkzaamheden. Dat betekent dat als de eigenaar normmaatregelen naar eigen inzicht wil aanvullen of aanpassen (zonder de effectiviteit aan te tasten) hij dit naar eigen inzicht kan uitvoeren.

Normbedragen

Normbedragen zijn vooraf vastgestelde bedragen per uur of per lengte (incl. btw) of indien materiaal wordt geleverd de kostprijs (incl. btw), op basis waarvan de subsidie berekend wordt. Voor de berekening van het uiteindelijke subsidiebedrag wordt een percentage gesubsidieerd met een maximum van € 20.000.

Onderhoudsplicht

Goed onderhoud is een essentieel onderdeel van de aanpak. Want onderhoud garandeert dat de gerealiseerde maatregelen in stand blijven. Ingrepen die worden uitgevoerd met een subsidiebedrag dat lager is dan € 5.000 volstaan met een onderhoudscontract dat de instandhoudingsverplichting van de met subsidie uitgevoerde werkzaamheden vastlegt. Ingrepen met een subsidiebedrag vanaf € 5.000 dienen een onderhoudsplan voor 10 jaar als bijlage bij het contract te overleggen.

Reglement

Op deze regeling is een reglement van toepassing. Dit document kan worden geraadpleegd op [Reglement SRP](#)

De Adviescommissie

De SRP-regeling wordt ondersteund door een adviescommissie. Zij fungeren als 'oeverwacht' en het staat ze vrij om problematische situaties onder de aandacht te brengen van het bestuur. Zij hebben veel lokale kennis van de problematiek en zijn ook inhoudelijk goed ingevoerd. De adviescommissie fungeert als professioneel onderdeel van de stichting, wat maakt dat kosten rond inzet gedeclareerd kunnen worden.

In zijn algemeenheid zijn de taken van de adviescommissie als volgt omschreven:

1. Het controleren de (principe)aanvragen;

2. Het adviseren van het bestuur inzake bijzondere gevallen of afwijkende omstandigheden;
3. Het meedenken, adviseren en beoordelen van onderhoudsplannen bij subsidiebedragen van € 5.000 en hoger;
4. Adviseren rond de keuze van projecten als het budgetlimiet wordt bereikt;
5. Het met aannemers bespreken en het bestuur adviseren van normbedragen bij tranche 1; de Elzen en Wilgen voucher en tranche2 'Geef riet meer ruimte';
6. Het bestuur adviseren over normmaatregelen en normbedragen bij de uitwerking van toekomstige tranches.
7. Het toetsen van de werkzaamheden aan de normmaatregelen bij oplevering projecten.
8. Jaarlijks schouwen van de resultaten en status onderhoud van opgeleverde projecten.

3. Tranche 1: Elzen en wilgen voucher

Achterstallig onderhoud is een urgent probleem in het plassengebied. Het trekken van spruiten van o.a. elzen, berken, bramen en wilgen, het zagen van bomen en wegfreen van stobben heeft dan ook een hoge prioriteit. Met het door Stichting De 12 Reeuwijkse Plassen ontwikkelde 'Elzen- en Wilgenvoucher' kan gemakkelijk subsidie worden aangevraagd voor deze werkzaamheden.

Waarvoor geldt de voucher?

Het gaat specifiek om het trekken van spruiten (elzen, wilgen, bramen, et cetera), zagen van bomen en het wegfreen van stobben, en alleen als er sprake is van achterstallig onderhoud dat bijdraagt aan de kwaliteitsverbetering van de oevers en eilanden.

De regeling geldt niet voor regulier jaarlijks onderhoud en ander soort werkzaamheden aan de oevers. Verwerking van wortelbedspecie, ruigt, takken- en rietbossen wordt niet gesubsidieerd, zodat zoveel mogelijk in het gebied wordt verwerkt.

Wie kan de subsidie aanvragen?

Eigenaren van oevers en eilanden binnen het plassengebied kunnen subsidie aanvragen. Dat kunnen particulieren zijn, maar ook stichtingen die natuurgebieden beheren.

Wie voeren de werkzaamheden uit?

We werken alleen met uitvoerders (hoveniers en aannemers) die lokaal goed bekend zijn en ervaring hebben met onderhoud op de plassen. De lijst met aannemers staat vermeld op de website. Aannemers kunnen zich aanmelden voor de lijst als zij kunnen aantonen over voldoende ervaring en lokale kennis te beschikken.

Wat zijn normbedragen?

Voor het trekken van spruiten van o.a. elzen, berken, bramen en wilgen, het zagen van

bomen en wegfrozen van stobben gelden normbedragen die de hoogte van de subsidie bepalen. Wil je als eigenaar nog andere werkzaamheden laten verrichten dan kan dat, maar alleen de werkzaamheden die binnen de voucher vallen worden voor het normbedrag vergoedt.

Welke stappen moet je zetten voor een aanvraag?

- 1. Oriënterend gesprek:** Met de gebiedsmanager wordt de procedure toegelicht en besproken
- 2. Offerte aanvragen bij een uitvoerder:** De eigenaar vraagt een offerte aan bij één van de betrokken aannemers of hoveniers voor werkzaamheden die verricht moeten worden.
- 3. Aanvraag indienen:** Aanvrager dient de offerte en het [aanvraag-formulier](#) in bij D12RWP.
- 4. Uitgifte Voucher:** Op basis van de normbedragen stelt D12RP een voucher op.
- 5. Opdrachtverlening en uitvoering:** de werkzaamheden worden uitgevoerd.
- 6. Financiële afhandeling:**
 - Uitvoerder factureert werkzaamheden exclusief voucherbedrag aan eigenaar.
 - Uitvoerder factureert voucherbedrag naar D12RP.

4. Tranche 2 'Geef riet de ruimte'

De afgelopen decennia is veel gedaan om rietkragen te ontwikkelen. Deze maatregelen verschillen in uitvoering en vooral in resultaat, want de afgelopen decennia zijn toch veel rietkragen verdwenen door vraat door ganzen, groei van bomen en struiken en afkalvende oevers. Door (norm) maatregelen willen wij het verdwijnen van rietkragen stoppen en nieuw riet ontwikkelen. De maatregelen die wij subsidiërend zijn beproefd in het gebied en kosten-efficiënt tegelijk. Onderhoud is onderdeel van de aanvraag.

Wie kan de subsidie aanvragen?

Eigenaren van oevers en eilanden binnen het plassen gebied. Dat kunnen particulieren zijn, maar ook stichtingen die natuurgebieden beheren.

Wat wordt gesubsidieerd?

De stichting subsidieert de maatregelen door het beschikbaar stellen van materialen die de eigenaar zelf, met een aannemer of samen met vrijwilligers kan inzetten. Er worden palen, gaas, takkenbossen, planten en rasters beschikbaar gesteld. De hoeveelheid materiaal dat beschikbaar wordt gesteld is vastgesteld in de normmaatregelen.

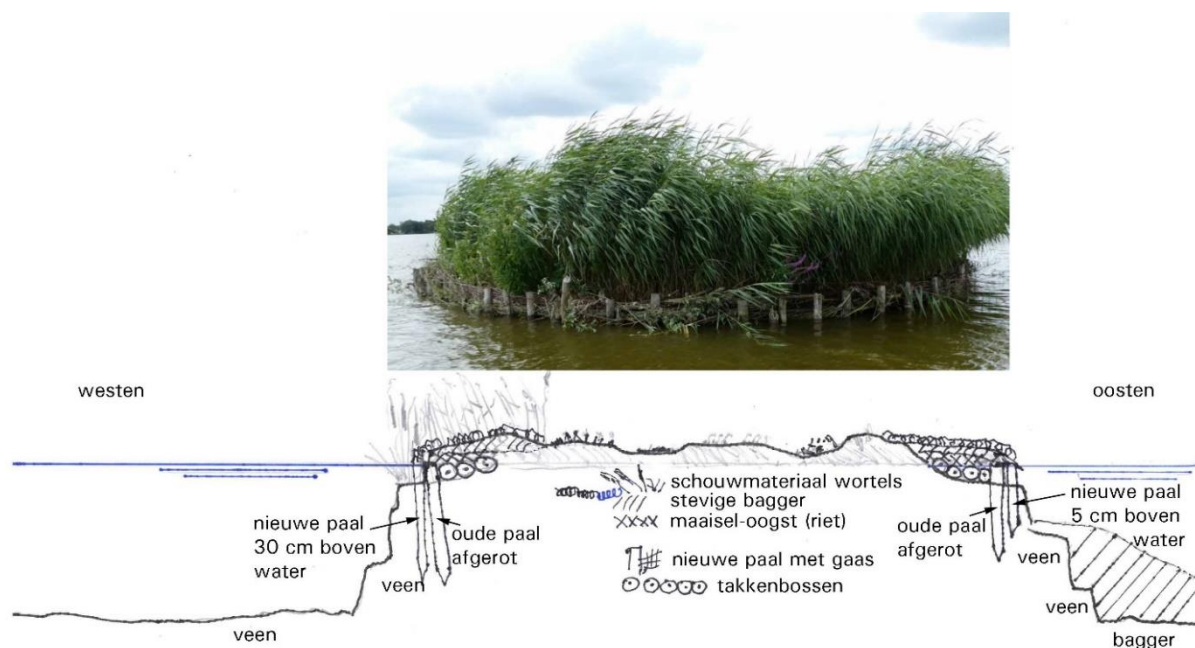
Wie voeren de werkzaamheden uit?

We werken alleen met uitvoerders (hoveniers en aannemers) die lokaal goed bekend zijn en ervaring hebben met onderhoud op de plassen. De lijst met aannemers staat vermeld op de website ([LINK](#)).

Wat zijn de normmaatregelen?

Normmaatregelen zijn standaard ingrepen die de afgelopen decennia effectief zijn gebleken en op tal van plekken zijn toegepast. De maatregelen van deze tranche richten zich op:

- Het tegengaan van vraat door ganzen;
- Het aanleggen van oevers op de bestaande oeverlijn met palenrijen zodat riet het water in kan migreren;
- Het verwijderen en voorkomen van groei van bomen en struiken.

Schets Herstel oeverbegroeiing binnen de bestaande oeverlijnen

bron: Watersnip Advies juli 2024

De uitvoering van de maatregelen hebben we uitgewerkt en moeten in de aanvragen worden verwerkt.

Plaatsen van palenrijen:

- De lengte van de palen wordt gesteld op minimaal twee keer de waterdiepte;
- Palenrijen op de bestaande (oude) oeverlijn; daar is het water minder diep en er is geen vergunning nodig voor de realisatie. De oude toestand wordt immers hersteld;
- Op plekken waar sterke afslag dreigt worden palen mannetje aan mannetje geplaatst. Aan de luwe kant en op minder gevoelige plekken komen palen met een afstand van ca 10 cm van elkaar, zodat ook takkenbossen en wortelbedspecie gefixeerd blijven;
- Palen worden altijd tussen de oever en het riet geplaatst;

- Palen bij oevers onderhevig aan erosie worden 25-30 cm boven de waterlijn geplaatst, palen aan luwe zijden (bijvoorbeeld sloten) kunnen tot op de waterlijn worden geplaatst.
- Behoud van voldoende waterbeweging in de rietkraag is nodig met het oog op schoonspoelen van de rietwortels. Sluit al bestaand waterriet en lisdodden niet op achter palenrijen met daarachter stilstaand water. Dit is niet bevorderlijk voor de vitaliteit van staande watervegetaties.

Takkenbossen

De ruimte tussen de oever en de palen met gaas wordt opgevuld met takken- of rijshoutbossen. Ook deze stelt de stichting beschikbaar. Behalve de takkenbossen kan ook biomassa uit het gebied worden gebruikt. Denk aan wortelbedspecie, maaisel van de rietkragen en snoeisel.

Ganzenrasters

Om vraat van ganzen te voorkomen worden rasters geplaatst. De rasters moeten van voldoende formaat en materiaal zijn om te voorkomen vissen en vogels erin verstrikt raken. De voorkeur heeft niet geanodiseerde rasters van betonijzer (ca 8mm) van ca 60 cm hoog die op de kop van de palen wordt geplaatst. Indien gewenst kan met netten worden gewerkt.

De rasters worden als volgt geplaatst:

- Ze belemmeren de golfslag en waterstroom niet;
- Alleen op locaties waar riet bedreigd wordt of al aangetast wordt door vraat;
- De rasters staan op de waterlijn of de palenrijen;
- De rasters kunnen van boven open blijven, mits de afstand tot de oever niet te groot is.

Oeverbeplanting

Om de migratie van planten te stimuleren worden riet, gele lis, moeras pirea, zeggesoorten en kleine lisdodde beschikbaar gesteld, afhankelijk van de wensen van de eigenaar. Riet migreert vanaf de oever naar het water. Daarom moet de oever vrij zijn van struiken en bosschages die de groei van riet en andere passende vegetatie voorkomen. De planten dienen op de oude oever geplant te worden. Aangezien riet en gele lis de sterkste planten zijn, zijn zij circa 50% van de te benutten planten. Het betreft P9 potten, circa 7-8 stuks per vierkante meter.

Welke stappen moet je zetten voor een aanvraag?

1. **Oriënterend gesprek:** Met de gebiedsmanager wordt de procedure toegelicht en besproken
2. **Conceptaanvraag indienen:** de conceptaanvraag wordt ingediend, besproken en eventueel aangevuld. Een onderhoudsplan maakt onderdeel uit van de aanvraag.

3. **Definitieve aanvraag inclusief tekeningen:** het bestuur en de adviescommissie beoordelen de aanvraag.
4. **Afspraak over de levering:** de levering van de materialen wordt ingepland.
5. **Toetsing door de adviescommissie:** De adviescommissie toetst de uitvoering aan de aanvraag en schouwt jaarlijks de staat van onderhoud.

5. Combinatie met subsidie natuurvriendelijke oevers Hoogheemraadschap van Rijnland

Het Hoogheemraadschap van Rijnland biedt een subsidie voor natuurvriendelijke oevers. Daarmee kan zich overlap voordoen met bepaalde tranches in de SPR-regeling. Het is aan de eigenaar om te bepalen bij welke organisatie de subsidie wordt aangevraagd. Ingeval van overlap wordt maatwerk geleverd. Daarbij geldt dat een aanvraag van het Hoogheemraadschap leidend is, aanvullende maatregelen die vallen binnen de criteria van de SRP-regeling kunnen aangevraagd worden. Bijvoorbeeld maatregelen tegen exoten, ganzen, muskusratten.

De subsidievoorwaarden die het Hoogheemraadschap hanteert zijn terug te vinden op hun <https://www.rijnland.net/regels-op-een-rij/subsidies-en-andere-financi%C3%A5le-bijdragen/natuurvriendelijke-oever/waarvoor-wel-en-geen-subsidie/>.

6. Uitvoerders

We werken met uitvoerders die het gebied kennen en ervaring hebben met de werkzaamheden in Veenweidegebied. Wij hebben een aantal van de uitvoerders op een rij gezet. Mocht u willen werken met een andere uitvoerder dan dient deze zich allereerst te melden bij de stichting zodat kan worden ingeschat of zij voldoende ervaren zijn met de materie. De volgende uitvoerders zijn momenteel beschikbaar voor werkzaamheden:

Selectie bedrijven	
Carpe Hortus	Edisonstraat 14, 2811 EM Reeuwijk 0182-604058
Garden Creations	Ree 56, 2811 HG Reeuwijk
GladStrakNetjes (GSN)	Jan Tinbergenstraat 8c, 2811 DZ Reeuwijk 06-22694842
Hoveniersbedrijf Van 't Hoog	Gravenbroekseweg 87, 2811 GC Reeuwijk 0182-393445
M.H. van Hanswijk	Van Staverenstraat 63, 2811 TP, Reeuwijk 06-53540565
Outdoor Totaal Service Eerland	Twaalfmorgen 6, Reeuwijk 06-20882955
Service Dienst Reeuwijk (SDR)	Jan Tinbergenstraat 14, 2811 DZ Reeuwijk 0182-395094
van Rijn service	Pascalstraat 1, 2811 EL Reeuwijk 0182 525459

Van Vliet Waarder B.V.	De Groendijck 55, 3466NU Waarder 0348 501598
Van den Berg	Nog geen adresgegevens gevonden
Hoveniersbedrijf Van 't Hoog	Bi9ywlkpnmail.nl Tel 0653384878
Hoveniersbedrijf Qualituin	Steinsedijk 55a, Haastrecht 0612291674
V-Gardens Hoveniers	Gruttolaan 29, 3465 KK Driebruggen 0621668635
Andre Hoogendoorn	Oosteinde 36, 3466 LB Waarder 0348-502405/0653450333